



Parkinsonförbundet

Stockholm 17 januari 2024

Till

Socialdepartementet –

Diarienum S2023/02643

SOU 2023:53, En ändamålsenlig
arbetsskadeförsäkring – för bättre
trygghet, kunskap och rättssäkerhet

**Parkinsonförbundet inkommer med remissyttrande på:
Betänkandet: SOU 2023:53, En ändamålsenlig arbetsskadeförsäkring – för bättre ekonomisk trygghet, kunskap och rättssäkerhet**

Parkinsonförbundet ställer sig bakom utredningens förslag

Parkinsonförbundet bedömer att utredningen har gjort ett gediget och omfattande arbete. De förslag som lämnats i betänkandet är väl genomarbetade och som utredaren Dan Holke sammanfattar i nedan fem punkter.

- Betydligt fler fångas upp och får en prövning av om skadan är en arbetsskada,
- Betydligt fler får ersättning och en mer korrekt beräknad sådan,
- Försäkringen blir könsneutral,
- Besluten blir mer rättssäkra, likformiga och transparenta,
- Livräntan följer inkomstutvecklingen.

Parkinsonförbundet

Parkinsonförbundet är en patientorganisation med nära 9 000 medlemmar. Här finns medlemmar med Parkinson, deras anhöriga och stödmedlemmar. Vi finns i hela landet genom våra 24 länsföreningar och vi har även ett 40-tal lokala föreningar. Vi är en ideell, demokratisk organisation som informerar, upplyser och stödjer forskning. Vi uppmuntrar och hjälper dem som drabbats av Parkinson. Förbundet arbetar för att förbättra förhållandena för personer med Parkinson, Parkinsonliknande sjukdomar och deras anhöriga.

I arbetsför ålder med Parkinsons sjukdom

Parkinson är en neurologisk sjukdom som drabbar cirka 2 000 svenskar varje år. De allra flesta som diagnostiseras med Parkinson är 50 år eller äldre när symptomen debuterar. 20 procent av vår medlemskår är 67 år och yngre. Då sjukdomen utvecklas över tid krävs att behandlingen justeras och följs upp kontinuerligt för att på bästa sätt möta utvecklingen av symptomen och sjukdomsförloppet. Det går än så länge inte att bota eller bromsa sjukdomsförloppet, men det går att minska symptomen för personer med Parkinson.

Arbetskadeförsäkringen

Uppdraget för utredningen har varit att säkerställa att arbetskadeförsäkringen fyller sin funktion, att ge ekonomisk trygghet vid arbetsskada, att försäkringen är jämställd, att se över undantagen i försäkringen, att se över skyddet vid arbete hemifrån eller från andra platser, att analysera hur finansieringen kan ta hänsyn till risker i arbetsmiljöer för att därmed öka arbetsgivarens ekonomiska drivkrafter att förebygga arbetsskador samt påverka olika gruppers anställningsbarhet.

Utredaren Dan Holke uttryckte vid sin presentation av betänkandet att målen för arbetskadeförsäkringen ska ge förutsättningar för:

- ekonomisk trygghet vid arbetsskada,
- att kunskapen om sambandet mellan arbete och skada ökar och att den kan användas,
- en rättssäker effektiv och könsneutral tillämpning – samt slå vakt om legitimiteten.

Arbetskadeförsäkringen är en av de äldsta socialförsäkringarna och har till syfte att ge ekonomisk trygghet för skador som uppstått i arbetet. Arbetskadeförsäkringen ska ge ersättning till den som drabbats av en skada på arbetsplatsen eller på väg till eller från arbetet. Den kan ersätta vissa kostnader eller inkomstförlust som beror på olycksfall eller skada som på annat sätt orsakats av arbetet. Det kan vara livränta, kostnader för tandvård, särskilda hjälpmedel eller vård utomlands. Arbetsskador är olyckor som händer på arbetet eller på väg till och från arbetet. Det kan också vara sjukdomar som beror på arbetet. Sjukdomarna kan vara både fysiska och psykiska.

Alla som förvärvsarbetar omfattas av arbetskadeförsäkringen, oavsett om de är anställda, uppdragstagare eller egna företagare. Också vissa studerande som utsätts för särskilda risker under sin utbildning kan omfattas. Arbetskadeförsäkringen syftar till att fördela kostnaderna för ersättning till dem som skadas i arbetet.

Antalet godkända arbetsskador har som utredningen också påtalat minskat betydligt över tid. Det har blivit svårare att få sin arbetsskada godkänd. Sedan tidigare har också skillnaderna mellan kvinnors och mäns arbetsskador, och möjligheten att få dem godkända, uppmärksammas. En mindre andel kvinnor får godkänd arbetsskada idag. Dessutom finns det personer som ådragit sig arbetsskada under en visstidsanställning eller är tillfälligt inhyrd, och där orsakssambandet är svårt att utreda när man inte längre befinner sig på denna arbetsplats. Det är av vikt att principen om att de försäkrade omfattas i sitt befintliga skick förtydligas så att sjukdomar, anlag med mera inte ska kunna vägas in som konkurrerande faktorer i arbetsskadeförsäkringen.

Arbetsskadeförsäkringen genererar miljardvinst för staten varje år, samtidigt som allt fler skadade får avslag på sina ersättningsansökningar. Det här innebär att människor riskerar att bli utförsäkrade och försättas ekonomiska trångmål. Arbetsskadorna har minskat på pappret, men de har inte förvunnit i realiteten. Det har dock livräntorna och kopplingen till sjukersättning. Det är därav ett steg i rätt riktning att som utredningen föreslår sänka grundkravet för varaktig skada från ett år till 180 dagar med en karenstid på 180 dagar och införa prövning om rätt till livränta för den som varit sjukskriven en längre tid eller som beviljas sjukersättning.

Det finns därför all anledning att som nu också gjorts se över grunderna för regelverket och att de nu föreslagna författningsändringarna i arbetsskadeförsäkringen kan träda i kraft den 1 juli 2024.

Om inte rättssäkerhet kan garanteras vid tillämpning av en så viktig försäkring som arbetsskadeförsäkringen, så minskar också förtroendet och tilliten till att samhällets skyddsnet ska fungera när man är som mest sårbar. Vi måste säkerställa att arbetsskadeförsäkringen är rättssäker samt ger ekonomisk trygghet vid sjukdom.

Dagens arbetsskadeförsäkring och tillämpningen av försäkringen kan inte anses vara vare sig rättssäker eller jämställd. Regeringen bör därav skyndsamt reformera och modernisera arbetsskadeförsäkringen, i enlighet med utredningens förslag.

För
Parkinsonförbundet

Eva-Lena Jansson
Förbundsordförande

Jenny Lundström
Generalsekreterare